

Tilinpäätös vuodelta 2016

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

PRH/443/20/2017

Patentti- ja rekisterihallitus

31.12.2016

31.12.2016

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdon katsaus	3
2.	Tuloksellisuus	4
3.	Vaikuttavuus	5
3.1.	Toiminnan vaikuttavuus	5
3.2.	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	10
4.	Toiminnallinen tehokkuus	10
4.1.	Toiminnan tuottavuus.....	10
4.2.	Toiminnan taloudellisuus	11
4.3.	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	11
4.4.	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	14
5.	Tuotokset ja laadunhallinta	14
5.1.	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	14
5.2.	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	18
6.	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	20
7.	Tilinpäätösanalyysi	22
7.1.	Rahoituksen rakenne	22
7.2.	Talousarvion toteutuminen.....	22
7.3.	Tuotto- ja kululaskelma	22
7.4.	Tase	24
8.	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	25
9.	Arviointien tulokset	25
10.	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	26
11.	Talousarvion toteutumalaskelma	27
12.	Tuotto- ja kululaskelma	28
13.	Tase	29
14.	Liitetiedot	31
15.	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	39

31.12.2016

Tilinpäätös vuodelta 2016

Toimintakertomus

1. Johdon katsaus

1.1.1. Toimintaympäristö ja rahoitus

Patentti- ja rekisterihallituksen toimintaympäristössä voitiin havaita vuoden 2016 aikana hienoista taloudellisen toiminnan piristymistä, mikä on näkynyt muun muassa kaupparekisterin perustamisilmoitusten sekä muutosilmoitusten määrän lisääntymisenä. Kansallisten patenttihakemusten kysyntä on aiempia vuosia hieman alhaisemmalla tasolla, mutta tavaramerkkejä on haettu selkeästi enemmän (+ 16 %). Vuoden 2015 lopussa tuli voimaan uusi säätiölaki, joka lisäsi merkittävästi säätiöiden ilmoitusaktiivisuutta. Sääntömuutoksia tehtiin 88 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lakimuutoksen mahdollistama alkuvuodesta 2017 alkava toimimattomien yhdistysten poistaminen rekisteristä herätti niin ikään asiakaskuntaa tarkistamaan rekisteritietojaan. Yhdistysilmoitusten määrä lisääntyi edellisvuodesta 18 prosenttia.

Tilintarkastusvalvonta aloitti vuoden 2016 alussa PRH:ssa uutena toimintona. Tehtävät tulivat Keskuskauppakamarista, josta samalla siirtyi 11 henkilöä PRH:n palvelukseen. Tilintarkastusvalvonnan tehtäviin kuuluvat tilintarkastajatutkintojen (HT) ja tilintarkastajien erikoistumistutkintojen (KHT ja JHT) järjestäminen, tilintarkastajien hyväksyminen sekä näihin liittyvien rekistereiden ylläpito. Virasto ohjaa ja kehittää tilintarkastustoimintaa ja valvoo tilintarkastuksen laatua. PRH:n yhteydessä toimii myös tilintarkastuslautakunta, jonne tilintarkastusvalvonta vie ratkaistavaksi mahdollisiin seuraamuksiin johtavat tilintarkastajien tutkinta-asiat. Uudelle tulosalueelle on virastossa käydyt yt-menettelyn perusteella vahvistettu uusi työjärjestys ja organisaatio.

Toukokuussa PRH:ssa päätettiin yhdistää kaksi aiemmin erillisinä tulosalueina toimintanutta teollisoikeudellista toimintaa uudeksi Patentit ja tavaramerkit -tulosalueeksi. Samassa yhteydessä toiminnot organisoitiin uudelleen painottaen erityisesti asiakastyötä sekä lainsäädännön valmisteluun osallistumista. Käytyjen yt-neuvotteluiden seurauksena ilman tehtävää jäi kuusi henkilöä, joista kaksi on voitu työllistää väliaikaisesti virastossa muihin tehtäviin.

Valtioneuvoston rahakunnan myönteisen kannanoton saatuaan PRH on solminut Senaatti-kiinteistöjen kanssa 1.1.2018 alkavan vuokrasopimuksen uudesta toimitilasta, joka sijaitsee osoitteessa Sörnäisten rantatie 13. Muuttoa suunnitellaan viraston erillisessä projektissa yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen ja tiiviissä vuorovaikutuksessa PRH:n henkilöstön kanssa. Samoissa tiloissa toimiva Valtiokonttori osallistuu myös suunnitteluun.

Eduskunta on hyväksynyt uuden lain tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista, jonka mukaan tekijänoikeuksien kollektiivihallinnoinnin ja tekijänoikeusjärjestöjen valvonta tulee vuoden 2017 alusta PRH:n tehtäväksi. Kaupparekisterilain kokonaisuudistusta pohditaan puolestaan parhaillaan TEM:n työryhmässä. Myös tavaramerkkilain uudistus on käynnissä.

Yhtenäispatentin maksuista ja maksujen jakautumisesta on tehty linjaus EPOssa. Iso-Britannia on ilmoittanut ratifioivansa sopimuksen Brexit-ratkaisusta huolimatta.

Viraston taloudellinen tulos on tavoitteiden mukainen. Viraston maksuja koskevaa muutosesitystä on valmisteltu yhdessä TEM:n kanssa.

31.12.2016

1.1.2. Toiminnallinen tuloksellisuus

Käsittelyajat ovat olleet tavoitteiden mukaisia lukuun ottamatta kansallisten patenttien kokonaiskäsittelyaikaa, johon vaikuttaa vielä pitkään vireillä olleiden hakemusten ruuhkan purkaminen. **Työn tuottavuuden kehitys** on ollut vuonna 2016 erittäin hyvä ja se kasvoi 7,9 prosenttia edellisvuoteen verraten. **Sähköinen vireillepano** on myös kasvussa ja PRH:ssa keskimääräisesti tavoitteiden mukainen. Kaupparekisteriasioissa tulostavoitteiden saavuttaminen vaatisi sähköiseen asiointiin pakottavaa lainsäädäntöä, kuten Tanskassa ja Norjassa on toimittu. PRH:n **henkilötyövuodet** laskivat ja alittivat tavoitteen.

Henkilöstön tyytyväisyys on pysynyt korkeana. Myös **asiakkaiden tyytyväisyys** PRH:n palveluihin on edelleen hyvä ja parantunut viime vuoteen verraten.

1.1.3. Kehitystavoitteet

Digitalisoidaan julkiset palvelut ja sujuvoitetaan säännöksiä

PRH on kehittänyt valmiudet liittyä palveluineen kansallisen palveluväylään (KaPa) tavoitelinjausten mukaisesti. Sähköiset ja toiminnalliset liittynät valtion yhteisiin palveluihin on PRH:ssa valmisteltu. Käyttöönnotot riippuvat valtion yhteisten toimintojen valmistumisesta.

Yhdistyslain muutos, jolla mahdollistetaan toimimattomien yhdistysten poisto yhdistysrekisteristä, hyväksyttiin eduskunnassa kesäkuussa. PRH on aloittanut poistomenettelyn ja julkaissut elokuussa kuulutuksen, jonka mukaan yhdistys, joka ei ole tehnyt ilmoituksia yhdistysrekisteriin vuoden 1995 jälkeen, voidaan poistaa rekisteristä. Toimimattomia yhdistyksiä on tarkoitus poistaa rekisteristä vuoden 2017 alussa noin 40 000. Myös lähes 29 000 toimintansa lopettanutta yritystä on vuoden aikana poistettu kaupparekisteristä.

Kaupparekisterilain uudistuksessa tavoitteena ovat yksinkertaisemmat ja automatisoidummat ilmoitusmenettelyt. Yhtiöiden yleinen sähköinen ilmoittaminen on otettu käyttöön vuoden 2016 aikana. PRH:n palveluprosessien asiakaslähtöistä kehittämistä yli organisaatorajojen valmistellaan erillisessä viraston työryhmässä ja yhteiset linjakaamat toimintamallit on jo määritelty. Virasto on myös valmis toimimaan yritysten ensimmäisenä palvelurajapintana valtion hallinnonalat ylittävissä palveluprosesseissa.

2. Tuloksellisuus

PRH:n toiminnan tuloksellisuutta mitataan keskeisillä tulostavoitteisiin liittyvillä tunnusluvuilla, joista sovitaan TEM:n ja PRH:n välisessä tulostavoiteasiakirjassa. Yksityiskohteisemmat tavoitteet tulosalueille määritellään viraston päätöksellä ja sisäisillä tasapainotetuilla tulokorteilla: numeerisia tavoitteita asetetaan vaikuttavuudelle sekä resursien, prosessien ja henkisten voimavarojen hallinnalle. Näiden lisäksi asetetaan toimenpidetavoitteet kullekin tulosalueelle.

31.12.2016

3. Vaikuttavuus

3.1. Toiminnan vaikuttavuus

3.1.1. PRH:n toiminnan vaikuttavuus ja hallitusohjelman kärkihankkeet

PRH on toimintavuoden aikana kehittänyt toimintaansa vaikuttavuuden lisäämiseksi tulossuunnitteluasiakirjassa esitetyn toimeenpanosuunnitelman pohjalta. PRH:n toiminnan kannalta keskeisimmät hallitusohjelman kärkihankkeet liittyvät digitalisaatioon (KH1) ja säädösten sujuvoittamiseen (KH3). PRH on toimintaansa kehittämällä edistänyt hallituksen kärkihankkeita seuraavasti:

PRH digitalisaation edistäjänä (KH1: Digitalisoidaan julkiset palvelut)

PRH:n toimintaympäristö digitalisoituu ja tiedon yhteiskäyttöisyys sekä avoimuus ovat keskiössä toimintojen ja palveluiden kehittämisessä. PRH on toteuttanut strategiaansa sähköistämällä palveluprosesseja sekä digitoimalla arkistoja. Tulostavoiteasiakirjassa esitettyä suunnitelmaa on toteutettu seuraavasti:

- PRH toteutti Kansalliseen palveluväylään liittyvät toimenpiteet: Avoimen datan ja kaupparekisteritietojen liittäminen palveluväylään toteutettiin, YTJ-järjestelmän sovelluksille tarkoitettu tekninen tietopalvelurajapinta palveluväylään toteutettiin, rooli- ja valtuutuspalvelu -hankkeen edellyttämät palveluväyläliitännät valmistuivat ensimmäisiltä osiltaan ja rekisteritietojen liittäminen kansalliseen palveluarkkitehtuuriin -projekti valmistui aikataulun mukaisesti joulukuussa 2016.
- PRH edisti kaupparekisteritietojen käyttöä viranomaisissa jakamalla tehostetusti Virre-järjestelmän tunnuksia niitä tarvitseville viranomaisille. PRH on toteuttanut myös palveluväyläratkaisun muiden viranomaisten hyödynnettäväksi.
- Y-tunnuksen ja henkilötunnuksen käyttöönotto patentti- ja tavaramerkkirekistereissä sekä tunnusten perusteella tehtävät automaattiset rekisteritietojen päivitykset osoittautuivat selvityksen jälkeen tietojärjestelmien kannalta liian hankalaksi tässä vaiheessa toteuttaa. Vaihtoehtojen selvittäminen jatkuu.
- PRH on osallistunut Verohallinnon hankkeeseen rakenteisten (XBRL-muotoisten) tilinpäätösten vastaanoton mahdollistamiseksi. XBRL-muotoisten tilinpäätösten vastaanottaminen ei toteudu vielä vuoden 2016 tilinpäätösten osalta.
- PRH:n paperiarkistojen saattaminen sähköiseen muotoon eteni suunnitellusti. Tähän sisältyi eri aineistojen järjestämistä, seulontaa, sähköisen säilytyksen lupamennettelyjä, asiakirjojen skannaamista ja hävittämistä sekä yhteistyötä Arkistolaitoksen kanssa. Keskeisin digitointihanke oli vuosina 2011 - 2015 myönnettyjen patenttien skannaus. Voimassa olevien säätöiden asiakirjojen skannaukset on aloitettu.
- PRH:n maksuasetus uusittiin ja maksutaulukkoa koskeva esitys tehtiin ministeriölle. Tässä yhteydessä maksut käytiin läpi ja maksutaulukkoa yksinkertaistettiin.

31.12.2016

- Yhtiöiden yleinen sähköinen ilmoittaminen otettiin onnistuneesti käyttöön YTJ-palvelussa helmikuun lopussa 2016. Yksityisen elinkeinonharjoittajan sähköinen asiointi eteni suunnitellusti aikataulussaan. Palvelun käyttöönotto on 1.3.2017.
- PRH selvitti mahdollisuutta organisaatorajat ylittävään palveluprosessiin, jossa tavaramerkin ja verkkotunnuksen voisi hakea yhdellä asiointikerralla. Selvitystä jatketaan vuonna 2017.
- Tilintarkastusvalvonnassa aloitettiin sähköisen asiointi- ja käsittelyjärjestelmän rakentaminen. Tavoitteena on helpottaa tilintarkastajien, tilintarkastajaksi hakevien sekä muiden keskeisten sidosryhmien asiointia tilintarkastusvalvonnan kanssa. Vuonna 2017 tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valvontatietojen kerääminen ja käsittely sekä rekisteritietojen muutospyyntöt on tarkoitus toteuttaa uudella järjestelmällä.
- PRH aloitti tavaramerkkien hakemusvaiheen vuorovaikutteisen sähköisen palvelun toteuttamisprojektin.
- PRH osallistui myös Valtiokonttorin Suomi.fi Maksut -hankkeen projekti- ja ohjausryhmätyöskentelyyn nykyisen Vetuma-ratkaisun korvaamiseksi 2018 alusta.
- Valtionhallinnon digiperiaatteiden mukaisesti PRH:ssa on nostettu asiakas keskiöön, kun palvelujen digitalisoidaan. Vuoden 2016 aikana otettiin käyttöön uusi palvelujen kehittämisen toimintamalli, jonka olennaisena osana on asiakkaiden tarpeiden selvittäminen, ja tavoitteena erinomainen asiakaskokemus.

PRH:ta koskevan lainsäädännön kehittäminen (KH3: sujuvoitetaan säädöksiä)

PRH on aktiivinen toimija oman alansa lainsäädännön valmistelussa. Työ- ja elinkeinoministeriö ja oikeusministeriö vastaavat suuresta osasta Patentti- ja rekisterihallitusta koskevasta sekä viraston soveltamasta lainsäädännöstä. Lainsäädäntöhankkeiden käynnistämisestä ja toteuttamisesta vastaa valtioneuvosto. PRH on toimintavuoden aikana osaltaan edistänyt tätä lainsäädäntötyötä seuraavasti:

- Kaupparekisterilain uudistuksessa tärkeimpiä tavoitteita ovat muutokset, jotka helpottavat sähköisen asioinnin osuuden merkittävää kasvattamista ilmoittamisessa ja jotka parantavat tietojen oikeellisuutta ja ajantasaisuutta yritysten hallinnollista taakkaa lisäämättä. PRH on tuonut työryhmässä aktiivisesti esiin ehdotuksiaan rekisteröintimenettelyjen sujuvoittamiseksi ja sähköisen asioinnin edistämiseksi. Myös valvontafunktiota on pidetty esillä työryhmän kokouksissa. Monet PRH:n esittämät uudistukset tulevaan lakiin ovat saaneet työryhmän jäsenten kannatuksen ja tulevat siten työryhmän ehdotuksiksi lopulliseen muistioon.
- PRH on tuonut toistuvasti eri foorumeissa esille sen, että yksittäinen viranomainen voi tehdä vain sirpaleisia hajaratkaisuja 'hallinto pyytää tiedot vain kerran' hallitusohjelmataavoitteeseen liittyen. Esimerkkinä on ollut toisen viranomaisen tarvitsema kaupparekisteriote. Viranomaiset tulisi velvoittaa esimerkiksi valtioneuvostotasoisella päätöksellä toisella viranomaisella olevien tietojen hyödyntämiseen sen sijaan, että asiakasta pyydetäisiin toimittamaan niitä uudelleen toista viranomaista varten.
- PRH valmisteli patenttilain kokonaisuudistusta laatimalla arvion muutostarpeista. Lisäksi virasto varautui uudistustyön käynnistämiseen osoittamalla tähän asiantuntijaresurssin.
- PRH osallistui tavaramerkkilain uudistamista valmistelevalle työryhmän työhön ja laati työssä tarvittavia selvityksiä.

31.12.2016

- PRH valmistautui rahanpesulainsäädännön mukaisen edunsaajarekisterin vaatimien tietojärjestelmämuutoksiin ja toiminnan organisointiin. Lainsäätöä koskeva hallituksen esitys on edelleen eduskunnan käsiteltävänä.
- Yhdistyslain muutosta viimeisteltiin vielä vuoden 2016 puolella yhteistyössä oikeusministeriön kanssa. Tavoitellun mukaisesti muutos tuli voimaan siten, että toimimattomien yhdistysten poistomenettely päästiin aloittamaan vuonna 2016.
- PRH on ehdottanut lainsäädännöllisiä keinoja yritysten sähköisen ilmoittamisen pakollistamiseksi. Virasto on tuonut muun muassa kaupparekisterilakityöryhmässä aktiivisesti esiin ehdotuksiaan rekisteröintimenettelyjen sujuvoittamiseksi ja sähköisen asioinnin edistämiseksi. PRH:ssa tehtyjen selvitysten pohjalta voidaan todeta, että valtaosa asiakkailta tulevista oikaisupyynnöistä on peräisin virheistä, jotka liittyvät paperi-ilmoitusprosessiin, jossa on paljon manuaalisia ja siten virheherkkiä vaiheita. Järkevintä kaikkien osapuolien kannalta olisi pikainen siirtyminen pakolliseen sähköiseen asiointiin niissä palveluissa, joissa sähköisen asioinnin mahdollisuus on jo olemassa.

3.1.2. PRH:n suoritteiden kysyntä

Saapuneiden kaupparekisteri-ilmoitusten määrät kasvoivat selvästi vuoden 2016 aikana. Perustamisilmoituksia saapui 8,9 prosenttia ja muutosilmoituksia 23 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kasvu johtuu lähinnä asunto-osakeyhtiöilmoitusten käsittelyn siirtymisestä maistraateilta PRH:lle syksyllä 2015. Vuosi 2016 oli siten ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin asoy-ilmoitukset käsiteltiin PRH:ssa. Kasvuun vaikutti myös yritysten ilmoittamisaktiivisuus, joka on lisääntynyt yritystoiminnan piristymisen myötä.

Tilinpäätöksiä toimitettiin 5,5 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tähän vaikutti osaltaan tehostunut valvontaprosessi, jonka tavoitteena on rekisterissä olevien tilinpäätöstietojen mahdollisimman hyvä kattavuus.

Yhdistysasioissa ilmoitusmäärät kasvoivat merkittävästi eli 18 prosenttia edellisestä vuodesta. Tähän vaikutti yhdistysten aktivoituminen rekisteritietojensa ajantasaistamiseen lainmuutoksen myötä, jossa rekisteriviranomaiselle annettiin mahdollisuus poistaa rekisteristä yhdistykset, jotka ovat olleet rekisteriin nähden passiivisia 20 vuoden ajan.

Säätiöilmoitusten ja -hakemusten määrä lisääntyi 43 prosenttia edellisvuodesta. Tausalla oli vuoden 2015 joulukuussa voimaan tullut uusi säätiölaki, joka lähentyi sisällöllisesti osakeyhtiölakia, jonka johdosta monet säätiöt tekivät suuria muutoksia voimassa oleviin sääntöihinsä.

Kansallisten patenttihakemusten määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna 3,4 prosenttia. PCT-hakemuksia, joissa PRH on vastaanottavana viranomaisena, jätettiin 3,5 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suomessa voimaansaattettujen eurooppapatenttihakemusten määrä sen sijaan kasvoi 16 prosenttia.

Kansallisten tavaramerkkihakemusten määrä kasvoi 16 prosenttia, mutta kansainvälisten hakemusten määrä laski puolestaan 20 prosenttia. Kansallisten mallien määrä laski 15 prosenttia, kun taas kansainvälisten mallien määrä nelinkertaistui edellisvuodesta. PRH:lla on tavoitteena eri keinoin lisätä yritysten tietoisuutta erityisesti kansallisen tavaramerkkisuojan merkityksestä.

Teollisoikeuksien (IPR) hakemusmäärien laskuun (patentit) on reagoitu ja selvitetty syitä, jotka ovat heikon taloustilanteen lisäksi vähentäneet kysyntää. Yhtenä vaikuttamiskeinona otettiin vuonna 2015 käyttöön isojen IPR-asiakkaiden hoitomalli, joka on jo tähän mennessä tuottanut paljon positiivisia tuloksia.

31.12.2016

	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma
Kansalliset patenttihakemukset	1 545	1 416	1 368
Kansainväliset patenttihakemukset			
- PCT-hakemukset (RO: Suomi vastaanot- tava viranomaisen)	1 112	1 005	969
- uutuustutkimukset (PCT/ISA)	593	480	441
- patentoitavuuden esitutkimukset (PCT/IPEA)	105	76	70
Suomessa voimaansaatetut eurooppapatentti- hakemukset	4 724	5 121	5 956
Hyödyllisyysmallihakemukset	450	436	450
Kansalliset tavaramerkkihakemukset	3 336	3 286	3 798
Laajalti tunnetut tavaramerkit	3	4	3
Tavaramerkkien kansainväliset rekisteröinti- pyynnöt			
- Madrid-hakemukset (alkuperämaa Suomi)	134	151	174
- Madrid-hakemukset (kohdemaana Suomi)	1 231	1 273	1 015
Kansalliset mallioikeushakemukset	182	182	178
- joissa malleja	321	352	300
Mallien kansainväliset rekisteröinnit	19	25	59
- joissa malleja	37	50	204
Kaupparekisteri-ilmoitukset yhteensä	156 098	172 910	206 901
- uudet ilmoitukset	29 291	29 308	31 904
- muutokset ilmoitukset	117 625	134 301	165 065
- muut ilmoitukset	9 182	9 301	9 932
- toimitetut tilinpäätösasiakirjat	164 545	169 222	178 485
Yrityskiinnitysasiat	4 759	4 543	4 555
Säätiöasiat			
- säätiöhakemukset ja ilmoitukset	1 676	1 764	2 530
- vuosiselvitykset	2 699	2 753	2 748
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset	22 532	23 174	27 344
Uskonnollisten yhdyskuntien ilmoitukset (sisäl- tää seurakunnat)	113	119	139
Tilintarkastajarekisteriasiat*)			
- tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymiset	-	-	62
- tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymisen lakkauttamiset	-	-	87
Tilintarkastajatutkinnot			
- tutkintohakemukset			450
Tilintarkastajien valvonta			
- vireille tulleet tutkinta-asiat	-	-	58

*) Uuden tilintarkastuslain (1141/2015) mukaisesti HTM-, KHT- ja JHTT-tilintarkastajien tuli rekisteröityä PRH:n tilintarkastajarekisteriin 1.1.–31.3.2016. Tänä aikana PRH:lle saapui yhteensä 1 568 rekisteröitymis-ilmoitusta. Tilintarkastajien, jotka eivät rekisteröityneet, hyväksyminen lakkasi 1.4.2016 alkaen, eikä heillä ole enää oikeutta toimia tilintarkastajana.

Taulukko 1: PRH:een saapuneiden asioiden määrät

3.1.3. Sähköinen asiointi

PRH:n toiminnan vaikuttavuutta mitataan myös sähköisen asioinnin mittareilla. Tavoitteena on, että sähköisen asioinnin käyttö laajenee kattamaan mahdollisimman suuren osan PRH:n palveluista ja että sähköisten palvelujen käyttöaste kasvaa ja pysyy korkeana. Tulostavoitteita on asetettu PRH:n keskeisimpien hakemusten ja ilmoitusten sähköiselle vireillepanolle.

31.12.2016

%-osuus	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma	2016 tulostavoite
Sähköinen vireillepano, PRH	73,7	78,3	78,1	75
Patenttihakemukset	92,4	92,1	93,8	92
Tavaramerkkihakemukset	77,3	84,1	85,6	80
Kaupparekisteri-ilmoitukset *)	21,2	30,0	40,0	55
Tilinpäätösilmoitukset	95,6	95,9	93,0	97
Yhdistysilmoitukset	65,7	74,2	78,3	67

*) pois lukien tilinpäätösilmoitukset

Taulukko 2: Sähköisen vireillepanon osuus

PRH:n keskimääräisen sähköisen vireillepanon tavoite saavutettiin. Myös patenttiasioissa ja tavaramerkkiasioissa sähköisen ilmoittamisen tavoitteet saavutettiin. Samoin yhdistysrekisteri-ilmoitusten osalta tavoite ylitettiin selvästi.

Kaupparekisteri-ilmoitusten sähköinen vireillepano jäi selvästi tavoitteesta. Sähköisten ilmoitusten osuus kaikista ilmoituksista oli 40,0 prosenttia, kun tavoite oli 55 prosenttia. Sähköistä asiointia on markkinoitu ja esitelty eri sidosryhmille läpi vuoden, mutta laajamittainen asiakkaiden siirtyminen sähköisen asiointiin käyttäjiksi vapaaehtoisella mallilla on hyvin hidasta. Toimenpiteitä sähköisen asiointin laajentamiseksi on tehty. YTJ-asiointipalveluun tehtiin laajennus, jonka kautta lähes kaikkien muutosilmoitusten tekeminen mahdollistui sähköisesti. Uudistuksesta tiedotettiin kotisivuilla ja yhteistyökumppaneiden medioissa, asiamiehille järjestettiin toukokuussa koulutustilaisuus asiasta ja YTJ-asiointipalvelun markkinointivideo julkaistiin kesäkuussa.

Sekä yritysten että asunto-osakeyhtiöiden asiamiehillä kynnys siirtyä käyttämään sähköistä palvelua tuntuu olevan korkealla, vaikka sähköinen ilmoittaminen on asiakkaalle edullisempaa. Asianajajat toimivat päämiehiinsä päin tutuilla paperiprosesseilla eikä sähköisen asiointin kaikkia etuja välttämättä hahmoteta. Isännöintiliiton esille nostama monipankkijärjestelmän käyttömahdollisuutta on selvitetty Valtiokonttorista, mutta käynnissä ollut valtion verkkomaksamispalvelun kilpailutus on lykännyt asian edistymistä.

Tilinpäätösilmoitusten sähköisen vireillepanon tavoitetta ei saavutettu. Toteumaksi tuli 93,0 prosenttia, kun tavoitteena oli 97 prosenttia. Asiakkaat toimittavat tilinpäätökset Verohallinnolle, josta ne toimitetaan PRH:lle sähköisesti. Toimenpiteistä PRH:n rekisterissä olevien tilinpäätöstietojen kattavuuden parantamiseksi seurasi tuhansia paperisia tilinpäätösilmoituksia, jotka asiakkaat toimittavat tässä jälkikäteispyyntömenettelyssä suoraan PRH:lle. Koska PRH:lle ei toistaiseksi voi suoraan toimittaa tilinpäätöksiä sähköisesti, tiedossa oleva seuraus oli sähköisten tilinpäätösten osuuden laskeminen.

31.12.2016

3.1.4. Tietojärjestelmien ja sähköisten palvelujen kehittäminen

PRH kasvattaa jatkuvasti sähköistämisen astettaan. Tällä tarkoitetaan koko sähköisten ratkaisujen ja prosessien kokonaisuutta: vireillepano, käsittely, kaksisuuntainen asiointi, arkistot, tietopalvelut sekä sähköisten tukipalvelujen kokonaisuus (tunnistaminen, maksaminen, maksujen kohdistaminen, automatisoitu kirjanpito).

PRH on toimintavuoden aikana kehittänyt aktiivisesti sähköisiä asiointi- ja tietopalveluja, järjestelmiä sekä liittymiä valtionhallinnon yhteisiin palveluihin. Seuraavassa ovat vuoden 2016 aikana valmistuneet sähköiset palveluratkaisut:

- o Kaupparekisterin muutosilmoitusten sähköinen vireillepano
- o Patenttihakemuksen selainkäyttöinen vireillepano
- o Mallioikeushakemusten asiointi- ja käsittelyjärjestelmä
- o Kaupparekisterin automatisoitu tilinpäätösvalvonta
- o Yhdistysilmoitusten paperiton käsittely
- o Yrityksen nimi - tietopalvelu yritystä perustaville
- o Tilintarkastajahaku - tietopalvelu
- o Kieku-järjestelmän käyttöönotto (valtion yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon asiat)
- o Kansallinen palveluväylä (KaPa) - PRH tuotantokäyttö

Kappaleessa 3.1.1. PRH digitalisaation edistäjänä on kuvattu tulostavoiteasiakirjan toimeenpanosuunnitelman mukaisia tuloksia PRH:n sähköisen palvelukokonaisuuden kehittämisessä.

3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

PRH:lla ei ollut siirto- ja sijoitusmenoja vuonna 2016.

4. Toiminnallinen tehokkuus

4.1. Toiminnan tuottavuus

PRH:n työn tuottavuuden laskenta perustuu hakemusten ja ilmoitusten käsittelyn tuottavuuden mittaamiseen (suoritteet per henkilötyövuodet). Viraston työn tuottavuuden tunnuslukuna on tulosalueiden tuottavuuden muutosten henkilötyövuosilla painotettu keskiarvo. Tuottavuusmittauksen piirissä olevan henkilöstön henkilötyövuosiosuus koko viraston henkilötyövuosista vuonna 2016 oli 75 prosenttia. Koko henkilöstön työpanos tulee huomioiduksi tukiprosessien välillisten tuottavuusvaikutusten kautta.

		2014 toteuma	2015 to- teuma	2016 to- teuma	2016 tulostavoite
Työn tuottavuus	Tuottavuuden muutos	- 3,5 %	+ 2,1 %	+ 7,9 %	+ 1,0 %

Taulukko 3: PRH:n työn tuottavuuden keskimääräinen muutos

PRH:n keskimääräinen työn tuottavuus kasvoi 7,9 prosenttia edellisvuodesta ja asetettu tuottavuustavoite saavutettiin. Yleisesti ottaen työn tuottavuuden paranemiseen vaikuttaa erityisesti käsittelyprosessien jatkuva parantaminen ja henkilöstön kyvykkyyksien kehittäminen sekä käsittelyjärjestelmien kehittyminen.

31.12.2016

Yritys- ja yhteisöasioissa työn tuottavuus parani 12,2 prosenttia. Kaupparekisterissä toteutettiin Lean Kaizen -projekti, jossa tavoitteena oli ilmoituskäsittelyprosessin sujuvoittaminen. Projektissa käytiin läpi koko ilmoituskäsittelyprosessi ja analysoitiin prosessista saatavaa dataa monipuolisesti. Projektissa löydettiin esteitä sujuvalle prosessille ja tämän jälkeen alettiin poistamaan havaittuja prosessihidasteita järjestelmällisesti. Toteutetut toimenpiteet mahdollistivat työn tuottavuuden kasvun, käsittelyaikojen lyhenemisen ilmoitusmäärien kasvaessa viidenneksellä sekä työjonojen purun.

Tavaramerkki- ja malliasioissa työn tuottavuus kasvoi 7,1 prosenttia erityisesti prosessin toimintatapoja arvioimalla ja parantamalla sekä käsittelyjärjestelmään tehdyillä teknisillä parannuksilla.

Patentti- ja hyödyllisyysmalliasioissa työn tuottavuus kasvoi 4,3 prosenttia. Kasvu mahdollistui etenkin sähköisten käsittelyprosessien kehittymisen myötä. Työprosesseja kehitettiin vuoden aikana siten, että varsinaiseen suoritustuotantoon oli käytettävissä henkilöresursseja hieman edellisvuotta enemmän.

4.2. Toiminnan taloudellisuus

		2014 toteuma	2015 toteuma	2016 to- teuma	2016 tulostavoite
Taloudellisuus	Yksikkökustannusten muutos	+ 0,5 %	+ 6,2 %	- 11,7 %	+ 2,0 %

Taulukko 4: PRH:n yksikkökustannusten muutos

PRH:n keskimääräiset yksikkökustannukset laskivat 11,7 prosenttia eli tulostavoite saavutettiin. Viraston keskimääräiset yksikkökustannukset saivat kasvaa enintään 2,0 prosenttia. Lasku oli seurausta edellisvuotta korkeammista suoritelmääristä ja alhaisemmista kokonaiskustannuksista sekä yritys- ja yhteisöasioissa että tavaramerkki- ja mallioikeusasioissa. Patentti- ja hyödyllisyysmalliasioissa yksikkökustannukset kasvoivat 1,9 prosenttia edellisvuoteen verraten, mikä sekkin oli alle virastotavoitteen.

4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Tulojen perintä perustuu lakiin Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista (1032/1992, muutettu 1175/1994, 1381/1995 ja 75/2007) ja työ- ja elinkeinoministeriön asetukseen Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista (859/2012), joka on päivitetty 25.8.2014 (696/2014).

Kustannuslaskennan vyörytysperusteet on pidetty ennallaan lukuun ottamatta jakopalkkojen käyttöönottoa.

PRH:n maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli kokonaisuutena 99 prosenttia.

Viraston tuotoista 90 prosenttia tulee PRH:ta koskevan maksuperustelain ja -asetuksen perusteella hinnoitelluista julkisoikeudellisista suoritteista ja kahdeksan prosenttia liikelatoudellisesti hinnoitelluista suoritteista. Maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista kaksi prosenttia on yhdistysrekisterin tuloja, jotka on asetuksella säädetty alle omakustannusarvon hinnoitelluiksi suoritteiksi.

TEM:n ja PRH:n välisessä tulostavoiteasiakirjassa kustannusvastaavuustavoitteeksi asetettiin alle omakustannushintaan tehtävien suoritteiden osalta 100 prosenttia, kun saadut erilliset määrärahat huomioidaan. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuustavoitteeksi asetettiin 101 prosenttia ja omakustannushintaan tehtävien suoritteiden kustannusvastaavuustavoitteeksi asetettiin 95 prosenttia, missä huomioitiin jo edellisvuonna kasvaneiden poistojen vaikutus kustannusvastaavuuteen. Laskelmien budjettitavoitteena on käytetty tulostavoitteen mukaista kustannusvastaavuustavoitetta.

31.12.2016

Patentit ja tavaramerkit -tulosalueen tulot pysyivät vuoden 2015 tasolla.

Yritykset ja yhteisöt -tulosalueen tulot nousivat noin 1 300 000 euroa. Syynä tulojen kasvuun oli kysynnän elpyminen sekä säätiölain muutoksesta johtunut sääntömuutositmoitusten määrän kasvu. Lisäksi sähköisten ilmoitusten määrä (alempi hinta) oli huomattavasti pienempi kuin hinnoittelulaskelmissa ennakoitiin, mistä syystä tuloja kertyi ennakoitua enemmän.

Tilintarkastusvalvonnan tulot olivat noin 190 000 euroa suuremmat kuin suunniteltiin. Kasvu johtui lähinnä tutkintorakenteeseen liittyvien siirtymäkokeiden ja varsinaisen tilintarkastajatutkintokokeen normaalia suuremmasta osallistujamäärästä.

Kustannusvastaavuuden paranemiseen vaikutti suurena eränä paikallisviranomais-toiminnasta luopuminen, jonka menosäästökseen voidaan arvioida noin 1 800 000 euroa. Lisäksi tukitoimintojen kustannukset laskivat noin 500 000 euroa.

Julkisoikeudelliset suoritteet	Toteuma	Toteuma	Toteuma	Bud.ta- voite*
	2014	2015	2016	2016
Tuotot	-	-		
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	0	0	0	0
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	43 662	44 606	45 539	44 000
Muut tuotot	120	160	323	300
TUOTOT YHTEENSÄ	43 782	44 766	45 862	44 300
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	211	245	111	250
Henkilöstökustannukset	18 393	18 237	19 266	19 400
Vuokrat	2 522	2 667	3 136	3 500
Palvelujen ostot	10 203	10 393	8 513	8 800
Muut erilliskustannukset	649	1 912	1 658	1 700
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	31 978	33 454	32 684	33 650
KÄYTTÖJÄÄMÄ	11 804	11 312	13 178	10 650
Tukitoimintojen kustannukset	8 306	8 687	8 652	8 400
Poistot	2 392	4 500	4 379	4 600
Korot	237	194	40	20
YHTEISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	10 935	13 382	13 070	13 020
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	42 913	46 836	45 755	46 670
Ylijäämä+, alijäämä -	869	-2070	107	- 2 370
Kustannusvastaavuus- %	102	96	100	95

*) Budjettitavoite on sovitettu tulossopimuksen vaatimusten mukaiseksi (95 %), alijäämä saa olla vain määrärahan suuruinen (3 324 000 euroa).

Sisältää myös säätiöasioiden (PRH 2014/696) sekä uutena tilintarkastusvalvonnan julkisoikeudelliset suoritteet

Taulukko 5: Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus

31.12.2016

	To- teuma	To- teuma	To- teuma	Bud.ta- voite*
	2014	2015	2016	2016
Alle omakustannusarvon				
hinnoitellut julkisoikeudelliset suorit- teet				
Tuotot				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	0	0	0	0
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	1 054	1019	1 116	1 060
Muut tuotot	3	3	0	0
TUOTOT YHTEENSÄ	1 056	1 022	1 116	1 060
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11	6	1	7
Henkilöstökustannukset	1 165	636	617	850
Vuokrat	187	154	151	180
Palvelujen ostot	292	314	511	500
Muut erilliskustannukset	7	2	0	0
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	1 662	1 112	1 280	1 537
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-605	-90	-165	-477
Tukitoimintojen kustannukset	740	672	495	600
Poistot	114	120	136	139
Korot	5	3	1	1
YHTEISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	859	795	631	740
KOKONAISKUSTANNUKSET YH- TEENSÄ	2 522	1 907	1 911	2 277
Ylijäämä+, alijäämä -	-1 464	-885	-796	- 1 217*
Kustannusvastaavuus- %	42	54	58	47

*) Tulossopimuksen mukaan alijäämä saa olla vain määrärahan suuruinen (1 217 000 euroa). Sisältää ainoastaan yhdistysrekisterin julkisoikeudelliset suoritteet (PRH 696/2014).

Taulukko 6: Alle omakustannusarvon hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus

Alle omakustannusarvon hinnoitellut suoritteet ovat yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien suoritteita, jotka voivat voimassa olevien PRH:n suoritteista annetun lain ja TEM:n antaman asetuksen nojalla olla alihinnoiteltuja yhteiskuntapoliittisista syistä. Säätiöasiat on siirretty pois omakustannushintaan hinnoiteltavista suoritteista asetusmuutoksella (PRH 696/2014).

Yhdistysrekisterin kustannusvastaavuus on parantunut kolme prosenttia edellisvuodesta. Kustannusvastaavuus oli noin 800 000 euroa negatiivinen. Parannus johtui lähinnä tulojen kasvusta noin 100 000 eurolla ja tukitoimintojen vyörytysten pienene- mistä. Tulossopimuksen mukaan alijäämä saa olla enintään määrärahan suuruinen (1 217 000 euroa).

31.12.2016

	Toteuma	Toteuma	Toteuma	Bud.tavoite*
	2014	2015	2016	2016
Liiketaloudelliset suoritteet				
Tuotot				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	3 396	3 589	3 805	3 400
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista				0
Muut tuotot	-5	-5	-9	0
TUOTOT YHTEENSÄ	3 391	3 584	3 796	3 400
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5	7	2	5
Henkilöstökustannukset	358	427	452	350
Vuokrat	69	73	88	65
Palvelujen ostot	1 333	1 287	1 275	1 150
Muut erilliskustannukset	5	6	4	0
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	1 770	1 800	1 820	1 580
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 621	1 784	1 976	1 820
Tukitoimintojen kustannukset	521	525	252	330
Poistot	1 462	1 466	1 533	1 450
Korot	67	16	13	15
YHTEISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 050	2 006	1 799	1 795
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	3 820	3 806	3 619	3 375
Ylijäämä+, alijäämä -	-429	-222	177	25
Kustannusvastaavuus- %	89	94	105	101

*) Budjettitavoite on sovittu tulossopimuksen vaatimusten mukaiseksi 101 %.

Taulukko 7: Liiketaloudelliset suoritteet

Koko viraston tasolla liiketaloudellisesti hinnoitelluissa suoritteissa päästiin 105 prosentin kustannusvastaavuuteen (taulukko 7). Liiketaloudellisten suoritteiden kysynnän kasvun vuoksi liiketaloudelliset tulot kasvoivat noin 200 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Virre-tietopalvelun poistot ja palvelujen ostot on kohdistettu liiketaloudellisiin suoritteisiin kyselymäärien perusteella. Muut kustannukset on eroteltu liiketaloudellisiin suoritteisiin käytetyn työmäärän perusteella. Liiketaloudellisiin toimintoihin on kirjattu vuonna 2016 selvästi vähemmän tunteja kuin edellisenä vuonna, minkä vuoksi yleiskustannukset laskivat 300 000 euroa.

4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

PRH:lla ei ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2016.

5. Tuotokset ja laadunhallinta

5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukoissa 8-13 esitetään tilastot PRH:n ydinpalvelujen suoritelmääristä, viraston keskeisissä rekistereissä olevien tietojen määristä, sähköisten asiointi- ja tietopalvelujen käytöstä sekä asiakaspalvelun kävijämääristä.

Sähköisten asiointimahdollisuuksien lisääminen on vähentänyt tarvetta henkilökohtaiseen asiointiin.

31.12.2016

	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma
Myönnetty patentit	786	931	815
Loppuunkäsittellyt kansalliset patenttihakemukset	2 011	2 111	1 852
Kansainväliset patenttiasiat			
- käsitellyt PCT-hakemukset (PCT/RO)	1 102	1 098	970
- tehdyt uutuustutkimukset (PCT/ISA)	642	511	458
- tehdyt patentoitavuuden esitutkimukset (PCT/IPEA)	108	105	60
Suomessa voimaan saatetut eurooppapatentit (EPO)	4 724	5 121	5 956
Rekisteröidyt hyödyllisyysmallihakemukset	387	353	405
Loppuunkäsittellyt hyödyllisyysmallihakemukset	434	417	470
Ratkaistut kansalliset tavaramerkkihakemukset	3 171	3 806	3 514
Loppuunkäsittellyt laajalti tunnettujen merkkien hakemukset	4	7	1
Kansainväliset tavaramerkit			
- käsitellyt Madrid-hakemukset (alkuperämaa Suomi)	134	151	175
- ratkaistut Madrid-hakemukset (kohdema Suomi)	1 657	1 436	1 922
Rekisteröidyt mallit	238	158	146
Rekisteröidyt kaupparekisterin perusilmoitukset	29 540	29 556	32 245
Käsitellyt kaupparekisterin muutosilmoitukset	111 844	131 361	161 777
Julkistetut tilinpäätösasiakirjat	200 162	209 217	216 637
Vahvistetut yritysikiinnitykset	2 936	2 812	2 760
Säätiöasiat			
- rekisteröidyt uudet säätiöt	34	35	29
- käsitellyt säätiöiden muutosilmoitukset	1 061	1 132	1 201
- rekisteröidyt vuosiselvitykset	2 722	3 245	2 939
Rekisteriin merkityt uudet yhdistykset	2 360	2 193	2 302
Muutokset ja purkautumiset yhdistysrekisteriin (sisältää nimenkirjoittajamuutokset)	19 619	20 934	27 306
Päätökset uskonnollisten yhdyskuntien asioissa (sisältää seurakunnat)	129	128	98
Tilintarkastajarekisteriasiat *)			
- tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymiset	-	-	61
- tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen hyväksymisen lakkauttamiset	-	-	87
Tilintarkastajatutkinnot			
- käsitellyt tutkintasuoritukset	-	-	375
Tilintarkastajien valvonta: tutkinta-asiat			
- päätökset tutkinta-asioissa	-	-	33
Tilintarkastajien valvonta: laaduntarkastukset			
- tilintarkastusyhteisöjä koskevat laaduntarkastuspäätökset	-	-	5
- tilintarkastajia (henkilöt) koskevat laaduntarkastuspäätökset	-	-	152

Taulukko 8: Tilastotietoja PRH:n päätöksistä

*) Uuden tilintarkastuslain (1141/2015) mukaisesti HTM-, KHT- ja JHTT-tilintarkastajien tuli rekisteröityä PRH:n tilintarkastajarekisteriin 1.1.–31.3.2016. Tänä aikana PRH:lle saapui yhteensä 1 568 rekisteröitymisilmoitusta. Tilintarkastajien, jotka eivät rekisteröityneet, hyväksyminen lakkasi 1.4.2016 alkaen, eikä heillä ole enää oikeutta toimia tilintarkastajana.

31.12.2016

Voimassaolevat teollisoikeudet, rekistereissä olevat yhteisöt ja yritysikiinnitykset

	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma
Suomeen myönnetty kansalliset patentit	8 606	8 217	7 818
Suomessa voimaan saatetut eurooppapatentit	39 584	40 268	41 160
Teollisoikeusasiamiesrekisterissä			
- auktorisoituja asiamiehiä	80	346	352
Hyödyllisyysmallisuojat	2 953	2 855	2 823
Kansalliset tavaramerkit	72 059	69 878	68 596
Laajalti tunnettuja tavaramerkkejä luettelossa	70	73	73
Suomessa hyväksytyt tavaramerkkien kansainväliset rekisteröinnit	38 062	37 076	35 667
Mallirekisteröinnit	2 685	2 544	2 304
Yritykset kaupparekisterissä	600 057	616 683	605 981
Yritysikiinnitykset rekisterissä			
- joiden yhteispääoma (mrd. euroa)	155,3	169,4	182,6
Säätiöt	2 841	2 831	2 721
Yhdistykset	136 819	137 897	138 859
Uskonnolliset yhdyskunnat ja seurakunnat	397	401	411
Auktorisoituja tilintarkastajia	-	-	1 470
Auktorisoituja tilintarkastusyhteisöjä	-	-	64
JHTT-yhteisöjä	-	-	8

Taulukko 9: Voimassaolevat teollisoikeudet, rekistereissä olevat yhteisöt ja yritysikiinnitykset

Sähköiset hakemukset ja ilmoitukset

	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma
Kotimaiset patenttihakemukset	1 178	1 046	1 073
- osuus kaikista (%)	76	74	78
Suomessa voimaan saatetut EP-patentit	4 724	5 121	5 956
- osuus kaikista (%)	100	100	100
PCT-hakemukset	1 069	962	938
- osuus kaikista (%)	96	96	97
Hyödyllisyysmallihakemukset	280	232	248
- osuus kaikista (%)	62	53	55
Kotimaiset tavaramerkkihakemukset	2 592	2 762	3 230
- osuus kaikista (%)	79	85	86
Kaupparekisterin Oy-perusilmoitukset	4 068	4 974	6 480
- osuus kaikista (%)	33	38	46
Kaupparekisterin tilinpäätösilmoitukset	157 237	161 876	166 067
- osuus kaikista (%)	96	96	93
YTJ-muutosilmoitukset (yhteystiedot)	26 399	33 054	38 199
- osuus kaikista (%)	83	87	87
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset	16 320	18 915	21 040
- osuus kaikista (%)	66	74	78

Taulukko 10: Sähköiset hakemukset ja ilmoitukset

Verkkotietopalvelujen käyttö

	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma
Verkkosivustot			
- käyntimäärä prh.fi-sivulla	1 919 000	1 957 000	2 177 000
- käyntimäärä ytj.fi-sivulla	-	-	6 300 000

31.12.2016

Avoin tieto			
- tehdyt haut	28 000	53 000 000	125 000 000
KitiNet			
- tehdyt haut	64 000	74 600	69 100
Tavaramerkkitietokanta			
- tehdyt haut	-	-	350 000
Mallitietokanta			
- tehdyt haut	-	-	26 000
YTJ-tietopalvelu			
- tehdyt haut	17 700 000	20 900 000	22 060 000
Virre-tietopalvelu			
- tehdyt haut	2 400 000	3 060 000	2 840 000
Tilinpäätöstiedot			
- sovelluspalvelusta	110 000	120 000	135 000
EBR-tietopalvelu			
- Suomeen tehdyt haut	26 000	48 000	48 000
Yhdistysnetti			
- tehdyt haut	510 000	470 000	520 000
NettiYreka			
- tehdyt haut	23 000	21 000	38 000
NettiYreka xml-sanomakyselyt			
- tehdyt haut	121 000	80 000	116 000
Yhdistysosoitteet			
- tehdyt haut	1 500	1 000	700
Purkautuneet yhdistykset			
- tehdyt haut	13 000	9 000	16 000
Tilintarkastajahaku			
- tehdyt haut	-	-	18 000

Taulukko 11: Verkkotietopalvelut

Sähköisten tukipalvelujen käyttö

	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma
Maksaminen verkossa			
- Patenttiasiat	-	-	12
- Tavaramerkkiasiat	2 603	2 790	4 758
- Mallioikeusasiat	-	44	151
- Yritys- ja yhteisöasiat:			
- - Virre	57 615	65 555	70 580
- - YTJ-SA	7 754	23 079	40 873
- - Yhdistysasiat	15 172	20 961	29 313
TUPAS-tunnistukset (yhdistysasiat)	29 691	35 985	41 896
Sähköiset allekirjoitukset			
- Patenttiasiat (HST)	12 927	12 909	13 203
- Yhdistysasiat (TUPAS)	18 700	26 198	31 833

Taulukko 12: Sähköiset tukipalvelut

31.12.2016

Asiakasyhteydenottojen määrä

	2014 toteuma	2015 to- teuma	2016 to- teuma
Asiakaskäynnit	29 000	28 000	27 000
Asiakaspuhelut	132 000	128 000	140 000
Chat-palvelu	-	-	18 330
Sähköpostineuvonta			
- kaupparekisteriasiat	7 200	8 000	9 700
- yhdistys- ja säätiöasiat	1 700	2 700	3 400
Asiakaspalautteet	360	314	365

Taulukko 13: Asiakasyhteydenotot

Asiakasyhteydenottojen määrän lisääntymiseen vaikutti erityisesti maistraattien ja ELY-keskusten PRH:n paikallisviranomaisina toimimisena lakkaaminen syksyllä 2015. Neuvonta kaupparekisteriasioissa, mukaan lukien asunto-osakeyhtiöasiat, siirtyivät tällöin kokonaisuudessaan PRH:lle. Lisäksi poistomenettelyt yhdistys- ja kaupparekistereistä lisäsivät asiakasyhteydenottoja selvästi. Jonkin verran yhteydenottojen lisääntymiseen vaikutti myös uusi säätiölaki.

Jokainen PRH:n saama asiakaspalaute käsitellään. Noin kolmannes palautteista koskee verkkopalveluja ja kotisivuja, toinen kolmannes on yleisiä kysymyksiä ja loppu jakautuu useampaan eri aihealueeseen. Toimintavuoden aikana asiakaspalauteprojekti selkeytti palautekäytäntöjä sekä palautekokonaisuuden analysointia toiminnan edelleen kehittämiseksi.

5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelukyvyllä tarkoitetaan tässä viraston kykyä täyttää asiakkaiden tarpeet ja odotukset. Julkishyödykkeiden laadulla tarkoitetaan puolestaan toimintaprosessien kykyä tuottaa asiakastarpeet täyttäviä palveluja. Tässä kappaleessa on kuvattu asiakastytyväisyys ja käsittelyajat. PRH:n palvelukykyä ja asiakasvaikuttavuutta kuvaavia mittareita ja tunnuslukuja ovat myös sähköisen asiointin osuus sekä verkkotietopalvelujen käyttömäärät. Nämä on kuvattu kohdissa 1.2.1. ja 1.4.1.

5.2.1. Asiakastytyväisyys

PRH mittaa palvelukykyään, palvelujensa laatua ja niiden vaikuttavuutta vuosittaisilla yleisillä asiakastytyväisyyskyselyillä sekä kohdennetuina palvelukohtaisin kyselyin.

	2014 toteuma	2015 to- teuma	2016 to- teuma	2016 tulostavoite
Asiakasarvio (1-5)	4,0	3,9	4,0	4,0

Taulukko 14: PRH:n asiakastytyväisyyden kehitys

PRH sai yleisessä asiakaskyselyssä asiakkailta arvosanan 4,05 kysyttäessä kaikkiaan tyytyväisyyttä PRH:n palvelujen laatutasoon. Saatua arvio ylittää sekä tulostavoitteena olleen 4,0 että viime vuotisen arvosanan 3,9. Entiseen tapaan asiakkaat arvostivat erityisen paljon henkilöstön asiantuntemusta sekä palveluaittiutta. Käyntiasiakaspalvelussa asiakkaiden arvio palvelun laadusta on pysynyt vuodesta toiseen erinomaisella tasolla ja oli tänä vuonna 4,7. Arvosana oli sama kuin edellisenä vuonna. Kehittämistarpeita asiakkaat näkivät muun muassa päätösten selkeydessä ja perusteluissa sekä käsittelyajoissa.

31.12.2016

PRH toteutti toimintavuonna palvelukohtaiset pilottikyselyt, joissa asiakas vastasi lyhyeen kyselyyn heti palvelun käytön jälkeen. Näin saadaan tarkkaa palautetta juuri kyseisen palvelun kehittämisen tueksi ja tarvittaessa voidaan reagoida nopeastikin ja muuttaa palvelua vastaamaan entistäkin paremmin asiakkaiden tarpeita. Vastauksia haettiin muun muassa palvelun helppokäyttöisyydestä ja palvelun vastaamisesta asiakastarpeisiin. Suosituttu YTJ-yrityshaku sai molemmista kohdista arvioin 4,3 (asteikko 1-5). Vuoden käytössä ollut chat-palvelu vastasi asiakkaiden tarpeisiin keskimäärin arvosanan 4,6 edestä. YTJ:n sähköinen edustamisilmoitus sai puolestaan arviot 3,1 ja 3,4. Palvelua toivottiin parannettavan muun muassa palvelun käytön aikaisen ohjaamisen ja ohjeistuksen osalta.

5.2.2. Keskeisimpien palvelujen käsittelyajat

Ilmoitus- ja hakemuskäsittelyn nopeus on keskeinen ulkoisen palvelutason ja siten myös asiakasvaikuttavuuden kuvaaja. Tätä mitataan avainsuoritteiden keskimääräisenä (mediaani) käsittelyaikana ilmoituksen/hakemuksen saapumisesta loppuun käsitelty -vaiheeseen. PRH:n keskeisimmille palveluille asetetaan tulostavoiteasiakirjassa käsittelyaikatavoitteet.

	2014 toteuma	2015 to- teuma	2016 to- teuma	2016 tulostavoite
Kansalliset patenttihakemukset (v)	2,7	2,8	2,8	2,4
PCT-tutkimukset määräajassa (%- osuus)	89,6	91,5	94,0	90
Kansalliset tavaramerkkihakemukset (kk)	3,8	4,3	3,6	3,8
Kaupparekisteri-ilmoitukset (pv)	12,0	7,4	5,6	6
Yhdistysrekisteri-ilmoitukset (pv)	15,0	6,0	5,0	10

Taulukko 15: Keskeisten käsittelyaikojen kehitys

Kansallisten patenttihakemusten kokonaiskäsittelyaika jäi tavoitteesta. Syynä oli edellisen vuoden aikana tehty jatkokäsittelyruuhkan purkaminen, minkä vaikutus loppuunkäsitellyjen hakemusten osalta ulottui vielä varsinkin toimintavuoden ensimmäiselle puoliskolle. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla kokonaiskäsittelyaika olikin jo laskenut 2,5 vuoteen. PCT-tutkimuksissa asetettu tulostavoite saavutettiin ja samalla se parani myös edellisvuodesta. Tunnusluku on kansainvälisesti korkealla tasolla. Patentin ensimmäisen teknisen välipäätöksen antoaika lyheni edelleen selvästi, mikä on ollut myös asiakkaiden toiveiden mukaista. Vuonna 2016 kyseinen välipäätös annettiin seitsemässä kuukaudessa 77 prosentissa hakemuksista, edellisenä vuonna vastaava osuus oli 45 prosenttia. Kahdeksassa kuukaudessa välipäätös oli annettu jo lähes jokaisen hakemuksen osalta.

Tavaramerkkihakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 3,6 kuukautta eli tavoite saavutettiin. Käsittelyaika lyheni edellisvuodesta selvästi, jolloin se oli 4,3 kuukautta. Käsittelyajat olivat edellisenä vuonna pidentyneet hetkellisesti uuden käsittelyjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

Kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelyaika lyheni edellisvuodesta ja oli 5,6 päivää, samalla alitettiin tavoite, joka oli 6 päivää. Myös yhdistysilmoituksissa käsittelyajat lyhenivät edelleen, toteuma oli 5,0 päivää, tavoite oli 10 päivää. Sekä kaupparekisteri- että yhdistysrekisteri-ilmoitusten käsittelyaikojen lyhenemistä ja toteumaa voi pitää erityisen hyvänä, sillä ilmoitusten määrät kasvoivat samana aikana noin 20 prosenttia (taulukko 1, sivu 8). Käsittelyaikojen lyhenemisen lisääntyneillä ilmoituskäytöllä mahdollisti työn tuottavuuden paranemisen. Tämä on kuvattu kappaleessa 4.1.

31.12.2016

5.2.3. Laadunhallinta

Toiminnan laadun arvioinnit ja laatujärjestelmät tukevat tavoitteiden mukaisten tulosten saavuttamista. PRH:n toimintaa on koko 2000-luvun ajan kehitetty laatupalkintomalleihin perustuvilla arviointimenetelmillä. PRH käyttää toimintansa kokonaisvaltaisessa arvioinnissa apuna (julkishallinnossakin laajasti käytettyä) CAF-arviointi-kriteeristöä. PRH:n johto tekee vuosittain tähän kriteeristöön pohjaavan itsearvioinnin.

Patenttiprosessi on sitoutunut hakemuskäsittelyprosessien ISO 9001 -sertifikaatin voimassa pitämiseen, mikä edellyttää laadunhallintajärjestelmää ja toiminnan jatkuvaa kehittämistä. Toimintaa arvioidaan vuosittaisilla sisäisillä ja ulkoisilla auditoinneilla. Auditointien kehittämissuosituksen ja niiden tarkastelu ovat keskeinen osa toiminnan kehittämisprosessia.

Tavaramerkkiprosessilla on käytössä laatukäsikirja.

Yritykset ja yhteisöt -tulosalueella on toimintavuoden aikana valmisteltu laatukäsikirjaa.

PRH:n laadunhallintaan liittyvien arviointien tuloksia on käsitelty kohdassa 9 Arviointien tulokset.

6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

PRH:ssa jatkettiin vuonna 2016 organisaation ja tehtäväkokonaisuuden kehittämistä. Vuoden alusta uutena toimintona ja tulosalueena aloitti tilintarkastusvalvonta, jonka tehtävät siirtyivät lain nojalla Keskuskauppakamarista Patentti- ja rekisterihallitukseen. Tässä yhteydessä 11 henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen Keskuskauppakamarista viraston työntekijöiksi. Alkukevästä tulosalueella toteutettiin organisaatiouudistus, jonka vuoksi käytiin yt-neuvottelut ja samassa yhteydessä toteutettiin henkilöiden palkkauksen integrointi PRH:n palkkausjärjestelmään. Tilintarkastusvalvonnan uuden organisoitumisen sekä uusien tehtävien myötä tulosalueelle palkattiin vuoden aikana myös uusia esimiehiä sekä laadunvarmistuksen asiantuntijoita ja lakimiehiä.

Alkuvuodesta toteutettiin patentti- ja innovaatiolinjan sekä tavaramerkki- ja mallilinjan yhdistäminen yhdeksi tulosalueeksi. Organisaatiouudistuksen toteuttamiseksi käytiin vuoden vaihteessa 196 henkilöä koskevat yt-neuvottelut, tavoitteena on parantaa tuottavuutta, tehokkuutta ja asiakaslähtöisyyttä muun muassa yhteisiä toimintoja keskittämällä. Uusi organisaatorakenne antaa aikaisempaa paremmat edellytykset johtamiselle ja esimiestyölle, mikä osaltaan mahdollistaa jatkossa paremmin henkilöstön motivaation sekä työhyvinvoinnin tukemisen ja ylläpitämisen. Organisaatiouudistuksen ja yt-neuvotteluiden aikana PRH pyrki etupainotteisesti etsimään muutoksen kohteena olevalle henkilöstölle uusia tehtäviä.

Edellä mainittujen organisaatiouudistusten sekä uusien henkilöiden rekrytoitumisen myötä järjestettiin uusille esimiehille useita esimieskoulutustilaisuuksia. Saadun palautteen perusteella koulutuksia laajennettiin jo esimiestehtävissä toimineille. PRH:ssa aloitettiin tuotekehittäjän erikoisammattitutkintoon valmistava 1,5 vuoden mittainen Lean Master -koulutusohjelma, johon osallistuu yhteensä 11 työntekijää eri tulosalueilta. Opintojen yhteydessä osallistujat kehittävät samalla PRH:n palveluja, prosesseja sekä toimintatapoja.

Kuluvan vuoden aikana taustalla vaikutti oleellisesti myös siirtyminen valtiorahallinnon yhteiseen talous- ja henkilöstöhallinnon Kieku-järjestelmään. Uuden järjestelmän käyttöönotto edellytti toimintatapamuutoksia, erityisesti henkilöstöhallinnollisissa prosesseissa. Käyttöönottoa hankaloitti koko valtiorahallintoa häirinneet toistuvat järjestelmän käyttökatkokset sekä järjestelmässä esiintyneet lukuisat virheet.

31.12.2016

Samanaikaisten muutosten toteuttamisessa onnistuttiin kaikkiaan hyvin. Tähän vaikutti paitsi toimenpiteiden etukäteisvalmistelu ja organisointi, niin myös johdon sekä muun henkilöstön sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin. Vuonna 2016 henkilöstölle toteutetun työtyytyväisyyskyselyyn mukaan PRH:n vahvuuksina nousivatkin esille työn tavoitteiden tunteminen, sitoutuminen työnantajan tavoitteisiin sekä oikeudenmukainen kohtelu niin työtovereiden kuin esimiestenkin taholta.

Toimintavuotta leimasi myös lähestyvä muutto uusiin toimitiloihin. Uudet monitilat tulevat vaikuttamaan fyysisen muuton lisäksi työtapojen muuttumiseen. Sekä muutto että uusi työn tekemisen tapa on projektoitu ja se jatkuu alkuvuoteen 2018.

Työtyytyväisyys arvioitiin valtionhallinnon yhteisellä VM Baro -kyselyllä, (asteikko 1-5). Kokonaistyötyytyväisyys PRH:ssa oli edelleen korkea (3,74) ja se pysyi lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (3,75). Tulosta voidaan pitää erityisen hyvänä ottaen huomioon edellä mainitut monet muutostekijät ja niihin liittyvä epävarmuus ja se, että edellisenä vuonna saavutettiin PRH:n mittaushistorian korkein tulos. Kaikilla eri osaluokilla tulokset olivat yli valtiohallinnon keskiarvon. (Taulukko 17)

Työtyytyväisyyskysely (VM Baro) tehtiin osin uudistetuilla kysymyksillä. Valtiokonttorin mukaan tämä vaikutti yleisesti tuloksiin siten, että esimerkiksi johtamisindeksin arvostamat alenivat läpi valtiohallinnon. Näin kävi myös PRH:ssa. Esimerkiksi tulostavoitteena ollut ”johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä” kysymystä ei ollut sellaisenaan, vaan se kysyttiin muodossa ”ylimmän johdon...”. Arvosanat eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia. (Taulukko 17)

	2014			2015			2016		
	PRH	Naiset	Miehet	PRH	Naiset	Miehet	PRH	Naiset	Miehet
Henkilöstön lukumäärä (n/m)	406	240	166	385	229	156	402	241	161
Henkilöstön määrän muutosprosentti (n/m)	-4,5	-4,4	-4,6	-5,2	-4,6	-6,0	4,4	5,2	3,2
Henkilötyövuodet	403,9			384,6			389,2		
Keski-ikä (n/m)	48,7			49,1			48,4		
Ikäjakauma									
-24	2						4		
25-34	39			40			46		
35-44	114			104			107		
45-54	115			105			107		
55-64	136			135			137		
65-				1			1		
Koulutustaso, indeksiluku (n/m)	5,7			5,8			5,6		
vakinaiset (n/m)	390	235	155	371	222	149	373	228	145
vakinaiset, prosenttiosuus (n/m)	96,1	57,9	38,2	96,4	57,7	38,7	92,8	56,7	36,1
Määräaikaiset (n/m)	16	11	5	14	7	7	29	13	16
Määräaikaiset, prosenttiosuus (n/m)	3,9	2,7	1,2	3,6	1,8	1,8	7,2	3,2	4,0
Kokoaikaiset (n/m)	380	223	157	361	215	146	371	219	152
Kokoaikaiset, prosenttiosuus (n/m)	93,6	54,9	38,7	93,8	55,8	37,9	92,3	54,5	37,8
Osa-aikaiset (n/m)	23	17	9	24	14	10	31	22	9
Osa-aikaiset, prosenttiosuus (n/m)	5,7	4,2	2,2	6,2	3,6	2,6	7,7	5,5	2,2
Työvoimakustannukset									
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta (n/m) %	77,3			72,1			79,1		
Kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi								21 330 849 €	
Tehdyn työajan palkat €/vuosi								20 484 035 €	
Tehdyn työajan prosenttiosuus palkkasummasta								96 %	
välilliset työvoimakustannukset ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista								3 907 233 €	
Työhyvinvointi									
Työtyytyväisyysindeksi (n/m)	3,68	3,57	3,82	3,75	3,68	3,88	3,74	3,7	3,83
lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)									
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)									0,2
Sairauspoissaolot, pv/htv	9,2			8,4			7,3		
Työterveyshuolto, €/htv	412,1			411,9			487,1		
työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	96			85			152		
Osaaminen									
koulutus ja kehittäminen (€/htv ja työpäivää/htv)							463,9		

Taulukko 16: Tunnuslukuja henkilöstöstä, työhyvinvoinnista sekä osaamisesta.
Lähde: TAHTI-järjestelmä

31.12.2016

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen (VM Baro), asteikko 1-5	2014 toteuma	2015 toteuma	2016 toteuma	2016 tulostavoite
Kokonaistyötyytyväisyys	3,7	3,8	3,7	3,7
Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäyttäjänä	3,5	3,7	3,3	3,5

Taulukko 17: Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnusluvut

7. Tilinpäätösanalyysi

Tuloksellisuuden kuvaus osoittaa, että PRH saavutti hyvin tulossopimuksessa TEM:n kanssa vuodelle 2016 sovitut taloudelliset tavoitteet.

7.1. Rahoituksen rakenne

PRH on nettobudjetoitu virasto. Toimintavuonna liitteen 2 (Nettoutetut tulot ja menot) mukaiset tulot olivat yhteensä 50 839 408,86 euroa ja menot 43 378 819,13 euroa. Ylijäämä tuloista ja menoista laskien oli -7 460 589,49 euroa.

PRH:n normaalin kehysbudjetin suuruinen määräraha on tarkoitettu kattamaan yhdistysten ja uskonnollisten yhdyskuntien asioiden käsittelystä koituvia menoja, koska niiden suoritteet on hinnoiteltu yhteiskuntapoliittisista syistä alle omakustannusarvon. Lisäksi määrärahoja saatiin säätiövalvontaan 650 000 euroa, tietoluovutusten kompensatioita 214 000 euroa sekä teollisoikeusrekisterin ylläpitoon 55 000 euroa.

Uutena määrärahana oli käytössä tilintarkastusvalvonnan kattamiseen saatu 2 405 000 euroa.

7.2. Talousarvion toteutuminen

Nettobudjetoidut määrärahat

Vuoden 2016 varsinaisessa talousarviossa PRH:lle myönnettiin 4 541 000 euron kolmevuotinen määräraha. Vuodelta 2014 oli siirtynyt 2 133 000 euroa ja 1 900 000 euroa vuodelta 2015 siirtomäärärahoina. Vuonna 2016 oli siten käytettävissä määrärahoja yhteensä 8 574 000 euroa, joista siirrettiin vuoden 2015 käyttämätön siirtomääräraha 1 894 535 euroa ja vuoden 2016 määräraha 4 541 000 euroa eli yhteensä 6 435 353 euroa siirtomäärärahaksi vuodelle 2017.

Bruttobudjetoidut määrärahat

TEM:n hallinnonalan tuottavuusmäärärahaa ja työllisyysmäärärahoja ei ollut käytössä vuonna 2016.

Bruttobudjetoiduista tuloarvotileistä oli käytössä arvonlisäverojen tulotili. Vuoden aikana tilille kirjattiin liiketaloudellisten suoritteiden myynnin laskutuksen yhteydessä perittyjä arvonlisäveroja yhteensä 885 714 euroa.

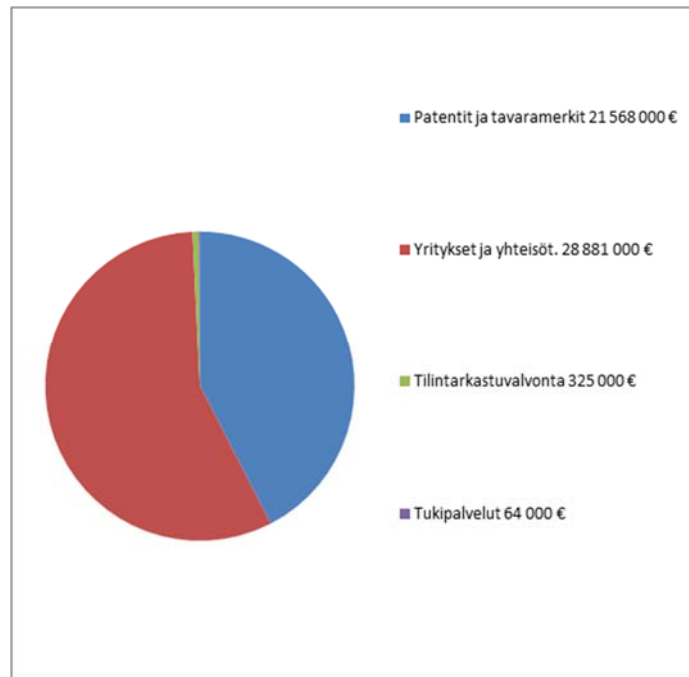
Hallinnonalan arvonlisäveromenojen tilille kirjattiin ostojen arvonlisäveroja yhteensä 3 514 342 euroa.

7.3. Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelman toiminnan tuotot olivat yhteensä 50,9 miljoonaa euroa. Tuotot koostuivat lähes kokonaan maksullisen toiminnan tuotoista, joita oli 50,5 miljoonaa euroa, sekä vähäisistä vuokrista ja käyttökorvauksista sekä muista toiminnan tuotoista noin 400 000 miljoonaa euroa. Tuotot nousivat edellisestä vuodesta 1 400 000 euroa. Euromääräisesti eniten tuotot nousivat yritykset ja yhteisöt -tulosalueella. Tuottojen

31.12.2016

kasvu johtui kokonaiskysynnän kasvusta sekä hinnoittelurakenteen muutoksesta. Sähköisestä ilmoittamisesta on tehty edullisempaa, mutta asiakkaat eivät ole siirtyneet sähköisen ilmoituksen käyttäjiksi ennakoitussa laajuudessa. Kuvasta 1 selviää tuottojen jakautuminen tulosalueittain ja taulukosta 18 selviävät tuotot tulosalueittain vuosina 2014 - 2016 sekä tuottojen muutosprosentti vuodesta 2015 vuoteen 2016. Säätiöasioiden tulojen kasvu johtui säätiölain muutoksesta, joka lisäsi kysyntää. Muiden tulosalueiden tuotot pysyivät suunnilleen ennallaan.

Kuva 1 Tuottojen jakautuminen linjoittain vuonna 2016

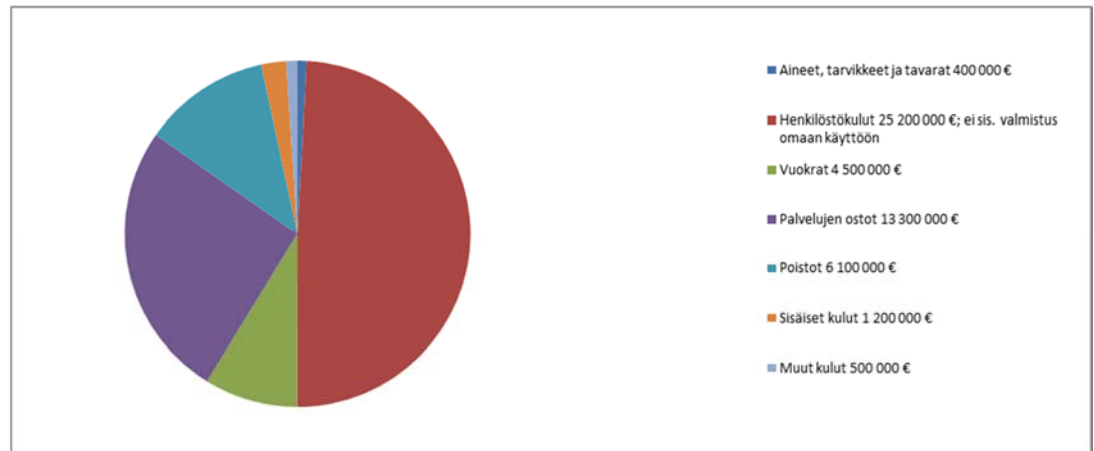
Tulosyksikkö 1000€	2014	2015	2016	Muutos ed. vuodesta
Patentit ja tavaramerkit	21 352	21 616	21568	-0,2
Yritykset ja yhteisöt	26 800	27 616	28881	4,6
Tilintarkastusvalvonta	0	0	325	
Yhteiset palvelut*	84	141	64	-54,4
Yhteensä	48 236	49 373	50 838	

**teollisoikeusasiamesrekisterin tulot on v. 2016 siirretty yhteisistä palveluista patentit ja tavaramerkit tulosalueelle*

Taulukko 18: Toiminnan tuotot linjoittain (tuhatta euroa)

Toiminnan kokonaiskulut tuotto- ja kululaskelmalla laskivat noin kolme prosenttia ja olivat toimintavuoden aikana yhteensä 50,9 miljoonaa euroa (kuva 2). Toimintamenojen lasku johtui palvelujen ostojen kustannusten laskemisesta noin kahdella miljoonalla eurolla, mikä johtui suurimmaksi osaksi paikallisviranomaistehtävien siirrosta PRH:lle. Vuonna 2016 suurin kuluerä, henkilöstökulut, oli 25,2 miljoonaa euroa eli 49,5 prosenttia kokonaiskuluista. Ulkopuolisten palvelujen ostoihin käytettiin 13,3 miljoonaa euroa. Vuokriin käytettiin 4,5 miljoonaa euroa. Vuokria kasvatti verrattuna edelliseen vuoteen se, että vuonna 2016 ei saatu vuokranhyvityksiä vuokranantajalta.

31.12.2016

Kuva 2: Kulurakenne 2015

Kokonaiskulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 1 400 000 miljoonaa euroa. Suurinta lasku oli palvelujen ostoissa, 1 900 000 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat noin 900 000 euroa. Kasvu johtui uuden tulosalueen Tilintarkastusvalvonnan palkkakustannuksista, jotka olivat 1 200 000 euroa. Poistot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Aineisiin, tarvikkeisiin, tavaroihin ja muihin kuluihin käytettiin 100 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sisäisiin kuluihin on tilivuoden aikana kirjattu 1 200 000 euroa, mikä koostuu PRH:n ja Verohallinnon yhteistyönä kehitettävän YTJ:n sähköisen asiointin järjestelmän kustannuksista (1 139 000 euroa) sekä tilinpäätösten toimittamisesta Verohallinnolta PRH:lle aiheutuvista kustannuksista (58 000 euroa).

Jäämä I oli negatiivinen noin 50 000 euroa.

Tuotot ja kulut veroista ja pakollisista maksuista koostuivat perityistä ja suoritetuista arvonlisäveroista. Ne olivat nettona yhteensä -3 500 000 miljoonaa euroa.

Tilikauden kulujäämä oli 145 000 euroa positiivinen.

7.4. Tase

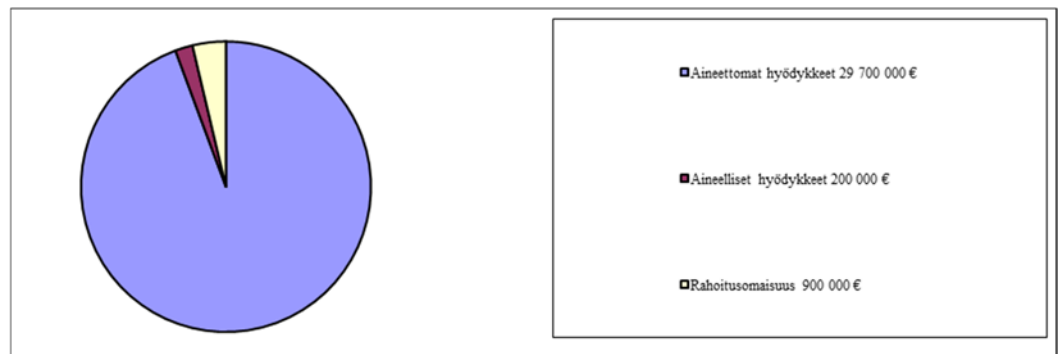
Taseen loppusumma 31.12.2016 oli 25,5 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma laski noin 6 000 000 euroa (poistojen verran), koska uusintainvestointeja tehtiin vain noin 370 000 euron arvosta. Aktivoituista käyttöomaisuusinvestoinneista kirjattiin vuoden 2016 aikana poistoja yhteensä 6 100 000 euroa. Käyttöomaisuuden korot olivat noin 54 000 euroa.

Tase muodostuu lähes kokonaan PRH:n tietojärjestelmien aktivoituista kehittämis- ja rakentamiseristä sekä niihin liittyvistä IT-ohjelmista (kuva 3).

Taseen vastaavaa -puolella aineettomat hyödykkeet muodostavat suurimman osan taseen kokonaisarvosta, yhteensä 23,4 miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden jäännösarvo sisältää aineettomia oikeuksia 50 000 euroa. Keskeneräisten investointien arvo kasvoi 600 000 euroa.

Käyttöomaisuusinvestointeja tehtiin vuoden aikana yhteensä 400 000 euroa lähinnä tietojärjestelmiin. Investointien määrä oli jo toista vuotta peräkkäin huomattavan alhaisella tasolla, noin 400 000 eurossa. Vaihto- ja rahoitusomaisuuteen kuuluvat lyhytaikaiset saamiset sekä muut rahoitusvarat pysyivät edellisvuoden tasolla.

31.12.2016

Kuva 3: PRH:n omaisuuserät 2015

Taseen vastattavaa -puolelle kuuluvat valtion oma pääoma sekä edellisten tilikausien pääoman muutokset PRH:n osalta, yhteensä 13,2 miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset velat, yhteensä 12,3 miljoonaa euroa olivat edellisvuoden tasolla.

8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Patentti- ja rekisterihallituksen johdon sisäisen valvonnan tilan arviointi- ja vahvistuslausuma perustuu talousarvioasetuksen 69 §:n säädöksiin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Patentti- ja rekisterihallituksen johdon sisäisen valvonnan tilan arviointi tehtiin johdon itsearviona. Arviointikehikkona käytettiin suppeaa sisäisen valvonnan tilan arviointikehikkoa (Suppea sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikko, Valtiovarain controller -toiminto ja sisäisen tarkastuksen jaosto, 4.2.2009).

Viraston johdon sisäisen valvonnan lausuma koskee viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa ja sisäiselle valvonnalle sekä riskienhallinnalle talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädettyjä tavoitteita talouden ja toiminnan laillisuudesta ja tuloksellisuudesta, hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamista, johtamista sekä ulkoisen ohjauksen edellyttämistä oikeista ja riittävästä tiedoista viraston taloudesta ja toiminnasta.

Patentti- ja rekisterihallituksen sisäisen valvonnan menettelyt ovat sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden asianmukaiset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnissa tunnistettiin seuraavat pääasialliset kehittämiskohteet:

- tietoturvallisen toimintakulttuurin rakentaminen sisältäen EU tietosuoja-asetuksen toimeenpanoon liittyvät valmistelut
- ajantasaisen ict-toiminnan jatkuvuus- ja toipumissuunnitelman sekä tietojärjestelmäkohtaisten palautumissuunnitelmien tekeminen ja suunnitelmien mukaisen toiminnan säännönmukainen harjoittelu.

9. Arviointien tulokset

Loppuvuodesta tehdyssä itsearvioinnissa PRH:n johto tunnisti toiminnan vahvuudet ja keskeisimmät kehittämisaalueet. Arvioinnin tuloksia käytetään strategisen suunnittelun ja toiminnan kehittämisen tukena sekä sisäisten tulostavoitteiden määrittelyssä.

Patenttiprosessin sisäinen ja ulkoinen auditointi toteutettiin vuonna 2016 auditointien vuosisuunnitelman mukaisesti. Standardin uusi versio ISO 9001:2015 sisälsi merkittäviä uusia vaatimuksia patenttiprosessin toimintajärjestelmälle. Sen vuoksi sisäinen auditointi keskittyi arvioimaan patenttiprosessin toimintajärjestelmää standardin uusia

31.12.2016

ja muuttuneita vaatimuksia vasten. Sisäisen arvioinnin raportin perusteella patentti-prosessin johtoryhmä päätti tarvittavista toimenpiteistä. Johdon katselmuksessa todettiin toimenpiteet toteutetuiksi suunnitellusti.

Ulkoisessa auditoinnissa oli kyseessä toimintajärjestelmän uudelleensertifiointi ja siirtyminen uuteen standardiversioon (ISO 9001:2015). Ulkoisen arvioinnin perusteella siirtyminen uuteen standardiversioon on patenttiprosessissa tapahtunut onnistuneesti. Auditoinnissa ei todettu poikkeamia. Kehittämissuosituksot käsitellään osana kehittämisprosessia. Arvioinnin tuloksena patenttiprosessin toimintajärjestelmän sertifikaatti uusittiin. Sertifikaatti on voimassa kolmen vuoden ajan.

PRH:n uusille sähköisille palveluille suoritetaan ulkoinen tietoturva-auditointi ennen käyttöönottoa. Toimintavuoden aikana auditointiin seuraavat uudet palvelut: selainpohjainen patenttihakemus, sähköiset tavaramerkki- ja mallihakemuspalvelut sekä YTJ-tietojen välittäminen palveluväylään.

Henkilöstöhallinnollisiin prosesseihin toteutettiin ulkoinen tarkastus Kieku-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Arviointiperusteina tarkastuksessa käytettiin Kieku-järjestelmälle asetettuja tavoitteita toimivuudesta, PRH:n sisäisiä ohjeita ja prosessikuvauksia sekä yleisiä tietosuojaan ja tietoturvallisuuteen liittyviä ohjeita. Arvioinnissa todettiin henkilöstöhallinnollisten prosessien toimivan asianmukaisesti.

10. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Patentti- ja rekisterihallituksessa ei ole havaittu taloudenhoitoon liittyviä väärinkäytöksiä tai rikoksia toimintavuoden aikana.

31.12.2016

11. Talousarvion toteutumalaskelma

Patentti- ja rekisterihallituksen talousarvion toteutumalaskelma											
Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %					
11. Verot ja veronluonteiset tulot		1 613 098,85	3 702 104	3 702 104,24	0,00	100					
11.04.01.	Arvonlisävero	860 028,85	885 714	885 714,21	0,00	100					
11.19.09.	Muut verotulot	753 070,00	2 816 390	2 816 390,03	0,00	100					
12. Sekalaiset tulot		78 525,28	50 061	50 061,45	0,00	100					
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	78 525,28	50 061	50 061,45	0,00	100					
Tuloarviotilit yhteensä		1 691 624,13	3 752 166	3 752 165,69	0,00	100					
Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen käyttö siirto seuraavalle vuonna 2016		Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		2 493 683,04	8 055 342	-3 946 247,08	4 541 000,00	594 752,92	7 460 589,49	4 033 000,00	8 574 000,00	-5 321 942,69	6 435 353,20
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	4 612 013,63	3 514 342	3 514 342,41		3 514 342,41	0,00				
32.40.03.	Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (s3v)	-2 118 330,59	4 541 000	-7 460 589,49	4 541 000,00	-2 919 589,49	7 460 589,49	4 033 000,00	8 574 000,00	-5 321 942,69	6 435 353,20
Määrärahatilit yhteensä		2 493 683,04	8 055 342	-3 946 247,08	4 541 000,00	594 752,92	7 460 589,49	4 033 000,00	8 574 000,00	-5 321 942,69	6 435 353,20

31.12.2016

12. Tuotto- ja kululaskelma

		1.1.2016 - 31.12.2016		1.1.2015 - 31.12.2015	
TOIMINNAN TUOTOT					
	Maksullisen toiminnan tuotot	50 469 273,75		49 225 334,18	
	Vuokrat ja käyttökorvaukset	17 047,20		15 863,60	
	Muut toiminnan tuotot	<u>401 754,77</u>	50 888 075,72	<u>231 805,63</u>	49 473 003,41
TOIMINNAN KULUT					
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
	Ostot tilikauden aikana	431 913,93		532 184,39	
	Henkilöstökulut	25 238 082,94		24 319 775,63	
	Vuokrat	4 467 515,57		4 149 501,43	
	Palvelujen ostot	13 319 709,97		15 245 824,14	
	Muut kulut	536 760,15		604 772,16	
	Valmistus omaan käyttöön	-359 277,39		0,00	
	Poistot	6 103 900,50		6 141 010,30	
	Sisäiset kulut	<u>1 197 065,23</u>	<u>-50 935 670,90</u>	<u>1 441 427,01</u>	<u>-52 434 495,06</u>
JÄÄMÄ I			-47 595,18		-2 961 491,65
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
	Rahoitustuotot	4 201,21		1 634,56	
	Rahoituskulut	<u>-107,75</u>	4 093,46	<u>-2,79</u>	1 631,77
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					
	Satunnaiset tuotot	816,20			
	Satunnaiset kulut	<u>-532,35</u>	<u>283,85</u>	<u>-1 660,99</u>	<u>-1 660,99</u>
JÄÄMÄ II			-43 217,87		-2 961 520,87
JÄÄMÄ III			-43 217,87		-2 961 520,87
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA					
	Verot ja veronluonteiset maksut	2 816 390,03		753 070,00	
	Perityt arvonlisäverot	885 714,21		860 028,85	
	Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-3 514 342,41</u>	<u>187 761,83</u>	<u>-4 173 578,80</u>	<u>-2 560 479,95</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ			<u>144 543,96</u>		<u>-5 522 000,82</u>

31.12.2016

13. Tase

	31.12.2016		31.12.2015	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Tutkimus- ja kehittämismenot	61 953,60		1 076,30	
Aineettomat oikeudet	53 427,59		115 870,74	
Muut pitkävaikutteiset menot	23 351 432,95		29 238 032,43	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	621 751,00	24 088 565,14	374 441,89	29 729 421,36
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	54 675,30		96 894,34	
Muut aineelliset hyödykkeet	138 393,85		138 393,85	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	306 101,95	499 171,10	0,00	235 288,19
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	84,09	84,09	84,09	84,09
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		24 587 820,33		29 964 793,64
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	601 541,80		460 493,46	
Siirtosaamiset	328 683,83		399 943,65	
Muut lyhytaikaiset saamiset	19 487,00	949 712,63	68 537,96	928 975,07
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	332,36	332,36	570,00	570,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		950 044,99		929 545,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>25 537 865,32</u>		<u>30 894 338,71</u>

31.12.2016

		31.12.2016		31.12.2015	
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
VALTION PÄÄOMA					
	Valtion pääoma 1.1.1998	3 376 200,48		3 376 200,48	
	Edellisten tilikausien pääoman muutos	14 735 788,03		20 829 287,06	
	Pääoman siirrot	-5 027 393,40		-571 498,21	
	Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>144 543,96</u>	13 229 139,07	<u>-5 522 000,82</u>	18 111 988,51
VIERAS PÄÄOMA					
LYHYTAIKAINEN					
	Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	780,00		840,00	
	Saadut ennakot	197 089,39		288 421,39	
	Ostovelat	2 389 358,78		2 658 559,92	
	Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	501 988,54		486 023,15	
	Edelleen tilittävät erät	3 370 432,96		3 636 633,64	
	Siirtovelat	5 820 527,80		5 686 168,82	
	Muut lyhytaikaiset velat	<u>28 548,78</u>	<u>12 308 726,25</u>	<u>25 703,28</u>	<u>12 782 350,20</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			12 308 726,25		12 782 350,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			<u>25 537 865,32</u>		<u>30 894 338,71</u>

31.12.2016

14. Liitetiedot

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

1. Patentti- ja rekisterihallitus on nettobudjetoitu virasto, jonka nettobudjetoituna maksullisen toiminnan tulona budjetissa ovat patentti-, hyödyllisyysmalli-, tavaramerkki-, mallioikeus-, kaupparekisteri- sekä yhdistysrekisteritulot maksuperusteisesti ja säätiörekisteri-, yrityskiinnitys-, kaupparekisteri- ja tilinpäätösasiakirja- sekä liiketaloudellisesta toiminnasta aiheutuvat tulot suoriteperusteisesti. Menettelyissä ei ole tapahtunut tilikauden aikana muutoksia ja laskelmat ovat vertailukelpoisia. PRH tilittää keräämänsä veroluonteiset maksut momentille 111909 muut sekalaiset tulot (säätiövalvontamaksut, tilintarkastusvalvontamaksut sekä teollisoikeusasiamiesmaksut). Lisäksi PRH:lle kuulumattomat tulot tilitetään momentille 123910.
2. Vähäiset ulkomaanrahan määräiset velat on kirjattu maksuperusteella. Ulkomaanrahan määräisiä saamia ei ollut vuodenvaihteessa.
3. Käyttöomaisuuden poistoissa on noudatettu viraston laatimaa poisto-ohjelmaa.
4. Aikaisempiin vuosiin ei kohdistu merkittäviä tuotto- tai kulueriä eikä virheiden korjauksia.
5. Vuoden alusta aloitti uusi toimintayksikkö Tilintarkastusvalvonta, jonka tehtävät siirrettiin Keskuskauppakamarista. Toukokuun alusta 2016 yhdistettiin patentti- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä tavaramerkki- ja malliasiat patentit ja tavaramerkit (PTM) -tulosalueeksi. Teollisoikeusasiamiesasiat siirrettiin samassa yhteydessä yhteisistä palveluista PTM-tulosalueelle. Lisäksi ICT-palvelut siirrettiin osaksi yhteisiä palveluja.
6. Tilinpäätösvuoden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

31.12.2016

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen		Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
				käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.40.03.												
Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (s3v)	Bruttomenot	47 277 782,10	53 071 000	43 378 819,13		47 919 819,13				45 521 088,99		
	Bruttotulot	49 396 112,69	48 530 000	50 839 408,62		50 839 408,62				50 843 031,68		
	Nettomenot	-2 118 330,59	4 541 000	-7 460 589,49	4 541 000,00	-2 919 589,49	7 460 589,49	4 033 000,00	8 574 000,00	-5 321 942,69	6 435 353,20	

31.12.2016

Liite 3: Arvomäärärahojen ylitykset

Patentti- ja rekisterihallitus ei ole ylittänyt arvomäärärahoja.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Patentti- ja rekisterihallitus ei ole peruuttanut siirrettyjä määrärahoja.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2016	2015
	21 330	20 079
Henkilöstökulut	849,73	036,15
	20 484	19 378
Palkat ja palkkiot	035,87	683,95
Tulosperusteiset erät	735 573,41	739 456,11
Lomapalkkavelan muutos	111 240,45	-39 103,91
	3 907	4 240
Henkilösivukulut	233,21	739,48
	3 451	3 786
Eläkekulut	194,61	625,64
Muut henkilösivukulut	456 038,60	454 113,84
	25 238	24 319
Yhteensä	082,94	775,63
Johdon palkat ja palkkiot, josta	972 355,77	912 297,68
- tulosperusteiset erät	23 504,55	31 167,11
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	2 160,00	2 020,00
Johto	1 880,00	1 780,00
Muu henkilöstö	280,00	240,00

31.12.2016

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
1119 Muut tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1120 Ostetut atk-ohjelmistot	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1140 Itsevalmistetut ja teetetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	8 vuotta	12,5	0 %
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1191 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa			
1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	ei poistoa			
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20	0 %
1280 Taide-esineet	ei poistoa			
1299 Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	ei poistoa			
1303 Muut osuudet	ei poistoa			
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu virastossa yhdenmukaisin perustein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeille ei ole määritelty jäännösarvoa. Poistot aloitetaan käyttöönottokuukautta seuraavan kuukauden alusta. Poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2016 käyttöönotetun valtion yhteisen talous- ja henkilöstö- hallinnon järjestelmän mukaiseksi.				

31.12.2016

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä
	111 Tutkimus- ja kehittämismenot	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2016	6 750,00	318 714,39	48 297 558,62	374 441,89	48 997 464,90
Lisäykset	63 003,66	0,00	110 512,47	420 825,24	594 341,37
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-173 516,13	-173 516,13
Hankintameno 31.12.2016	69 753,66	318 714,39	48 408 071,09	621 751,00	49 418 290,14
Kertyneet poistot 1.1.2016	-5 673,70	-202 843,65	-19 059 526,19	0,00	-19 268 043,54
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 126,36	-62 443,15	-5 997 111,95	0,00	-6 061 681,46
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	-7 800,06	-265 286,80	-25 056 638,14	0,00	-25 329 725,00
Arvonkorotukset		0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	61 953,60	53 427,59	23 351 432,95	621 751,00	24 088 565,14

31.12.2016

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.2016	215 321,69	138 393,85	0,00		353 715,54
Lisäykset	0,00	0,00	306 101,95		306 101,95
Vähennykset	0,00	0,00	0,00		0,00
Hankintameno 31.12.2016	215 321,69	138 393,85	306 101,95		659 817,49
Kertyneet poistot 1.1.2016	-118 427,35	0,00	0,00		-118 427,35
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-42 219,04	0,00	0,00		-42 219,04
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	-160 646,39	0,00	0,00		-160 646,39
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	54 675,30	138 393,85	306 101,95		499 171,10
	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit				
Hankintameno 1.1.2016	84,09	0,00	0,00	0,00	84,09
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2016	84,09	0,00	0,00	0,00	84,09
Kertyneet poistot 1.1.2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	84,09	0,00	0,00	0,00	84,09

31.12.2016

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole esitettävää liitteelle 8.

Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Patentti- ja rekisterihallitus ei ole antanut talousarvionaloudestaan lainoja eikä sillä ole käytössään tähän liitteeseen mukaan otettavia liikekirjanpidon tilejä.

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit									
			31.12.2016				31.12.2015		
	Kappale määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistuso suus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpito-arvo	
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	
...	0	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	1		84,09	0,0	0,0	0,00	0,00	84,09	
Luottokunnan osuustodistus	1		84,09	0,0	0,0	0,00	0,00	84,09	
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1		84,09	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset									
	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Kirjanpitoarvo 31.12.2015							
Liikelaitos	0,00	0,00							
- Peruspääoma	0,00	0,00							
- Muu oma pääoma	0,00	0,00							
...									
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,00	0,00							
...									
Yhteensä	0,00	0,00							
PRH:lla ei ole tässä esitettäviä sijoituksia									

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole talousarviosta annetun asetuksen 1435/2014 mukaisen raja-arvon ylittäviä eriä.

31.12.2016

Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut						
Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	6 582 779,00	6 643 775,00	637 000,00	321 000,00	0,00	7 601 775,00
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	6 582 779,00	6 643 775,00	637 000,00	321 000,00	0,00	7 601 775,00

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisällyttömät rahastoidut varat

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole taseeseen sisällyttömiä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole tässä tarkoitettuja velkoja.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Patentti- ja rekisterihallituksella ei ole tässä tarkoitettuja velkoja.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

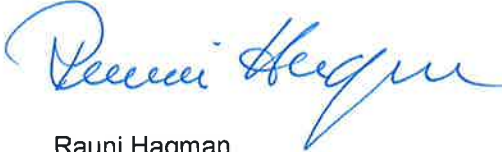
Patentti- ja rekisterihallituksen taloudellinen tilanne selviää annetuista laskelmista ja niiden liitetiedoista sekä toimintakertomuksesta.

31.12.2016

15. Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Patentti- ja rekisterihallituksessa 28 päivänä helmikuuta 2017

Pääjohtaja

Rauni Hagman

Taluspäällikkö

Pekka Heikkinen

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Paikka ja aika:

Allekirjoitus